

**BM İnsan Hakları Yüksek Komiserliği Ofisinin
Eşit Siyasi Katılım Raporu
Çağrısına
Katkı
Odak Ülke: Türkiye Cumhuriyeti**

Mart 2026

**Contact details: Kerem DİKMEN | Email: kerem.dikmen@kaosgl.org | Phone:
+905322339351 | www.kaosgldernegi.org |**

About Kaos GL Association: On September 20, 1994, the organization joined the field of advocacy as “Kaos GL” magazine; in 2005, it applied to the Governorate of Ankara and gained the status of an association. It fights for the human rights of LGBTI+ persons. It carries out its activities through human rights, media and communication, refugee rights, academic and cultural rights programs. It engages in advocacy, lobbying, human rights monitoring and reporting, journalism, cultural and academic journal publishing.

İÇİNDEKİLER

LGBTİ+'LARIN SİYASİ KATILIMI VE KAMU İŞLERİNE KATILIMI KONUSUNDA GENEL ÇERÇEVE	4
KAMU İŞLERİNE KATILMA	5
SONUÇ	8

LGBTİ+'LARIN SİYASİ KATILIMI VE KAMU İŞLERİNE KATILIMI KONUSUNDA GENEL ÇERÇEVE

1. Taraf devlet hem yasa hem politika düzeyinde LGBTİ+'ları katılım kanallarından dışlamaktadır. Bu katkı, 2025 yılına ait delillerle bunu kanıtlamaktadır. Öncelikle belirtmeliyiz ki taraf devletin, ayrımcılığı yasaklayan ve yaptırıma tabii tutan, kapsamlı ve kapsayıcı bir mevzuatı bulunmamaktadır.
2. Cumhurbaşkanı R. Tayyip ERDOĞAN, 2025'i, LGBTİ+'ları doğrudan tehdit olarak göstererek hedef alan bir konuşmanın ardından "Aile Yılı" ilan etmiştir.¹ Konuşmada LGBTİ+ karşıtlığı ayrıntılı olarak gerekçelendirilmiştir.²
3. Hükümet destekli strateji kuruluşları, bu ilanı doğrudan LGBTİ+ karşıtı kamu politikaları ile ilişkilendirmektedir.³
4. Cumhurbaşkanı, ilerleyen günlerde "The fight against LGBT perversion is also a fight for freedom, dignity, and the future of humanity." ifadelerine yer verdiği bir başka konuşmasında, 2025 - 2035 yıllarını "Aile On Yılı" ilan ederek, ilan edilen bu politikanın kalıcı olduğunu da açıklamıştır.⁴
5. Bakanlar da LGBTİ+ karşıtı politikaları kurumlarında yaygınlaştırmak için özel çaba içerisindedir.⁵
6. Kamu kurumları bu politikayı hızla sahiplenmiştir. Radyo Televizyon Üst Kurulu; Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) doğrudan uygulamaya geçmiştir.⁶ Diyanet İşleri Başkanlığı Türkiye'nin 90 binden fazla camisinde seslendirilen en az dört hutbesinde doğrudan LGBTİ+'ları hedef almış ve bu politikaların toplum içinde de yaygınlaşması için özel çalışma yürütmüştür.⁷
7. Diyanet İşleri Başkanlığı, 02.05.2025 tarihli hutbesinde ⁸ "eşcinsellik ise Allah'ın lanetlediği bir sapkınlıktır, haramdır, büyük bir günahtır" diyerek LGBTİ+'ları hedef almıştır.
8. LGBTİ+'ların kamusal alana yasal örgütlenmeler aracılığıyla katılması idari tacizler ve yargısal mekanizmalar aracılığıyla engellenmektedir. 2025'te bir LGBTİ+ derneği kapatılmıştır.⁹

¹<https://www.nbcnews.com/nbc-out/out-news/turkeys-erdogan-launches-year-family-attack-lgbtq-community-rcna187471>

²<https://kaosgl1.org/en/single-news/the-family-year-was-introduced-lgbti-s-are-targeted-again-desexualisation-using-lgbt-as-a-battering-ram-34>

³ <https://www.setav.org/en/family-year>

⁴ <https://www.trtworld.com/article/0e0f85c91e>

⁵

<https://kaosgl1.org/en/single-news/minister-of-national-education-yusuf-tekin-targeted-lgbti-individuals-we-are-against-the-imposition-of-lgbt>

⁶ <https://www.duvarenglish.com/turkeys-year-of-family-becomes-year-against-lgbti-news-65764>

⁷<https://dinhizmetleri.diyaret.gov.tr/Documents/To%20Protect%20the%20Human%20Nature%20is%20to%20Protect%20the%20Family.pdf>

⁸<https://dinhizmetleri.diyaret.gov.tr/Documents/One%20of%20the%20Major%20Sins%20that%20Corrupts%20the%20Soul%20and%20Lineage;%20Zina.pdf>

⁹ <https://www.frontlinedefenders.org/en/organization/genc-lgbti-association>

9. Bu derneğin 11 üyesine ceza davası açılmıştır. OHCHR taraf devlete gönderdiği 11 Şubat 2026 tarihli mektupla, bu yargılamalar hakkında bilgi talep etmiştir.¹⁰
10. LGBTİ+'lara örgütlenme haklarını kullandıkları için açılan başka davalar da vardır.¹¹
11. BM Medeni ve Siyasal Haklar Komitesi ile İşkenceye Karşı Komitenin son sonuç gözlem raporlarında da eleştiri konusu edilen Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu LGBTİ+'lardan gelen başvuruları kuruluş kanununu gerekçe göstererek kabul etmemektedir.¹²
12. Parlamento Dijital Mecralar Komisyonu ise dijital alandan LGBTİ+'ların tasfiyesi için özel bir gündeme sahiptir. Başkanı, LGBTİ+ karşıtı açıklamalarla dikkat çekmektedir.¹³
13. Bu bütünlük içerisinde LGBTİ+'ların kamu işlerine katılımı ve siyasi katılımı aşılmaz bariyerlerle kuşatılmıştır.

KAMU İŞLERİNE KATILMA

14. Public participation konusunda LGBTİ+'lar açısından herhangi bir yasal veya anayasal güvence bulunmamaktadır. (Rec 14.b)
15. LGBTİ+'lar hiçbir koşulda kendilerini ilgilendiren konularda yasa, düzenleme, politika, program veya stratejinin tasarlanması, uygulanması ve değerlendirilmesine dahil edilmemektedirler. Parlamentoda iki defa LGBTİ+'larla ilgili yasa girişimleri olmuştur, bu girişimler büyük ölçüde kamuoyu baskısı, sivil toplumun tepkileri ve uluslararası aktörlerin çağrılılarıyla başarıya ulaşmamıştır. Ancak bu durum, katılım kanallarının LGBTİ+'lar açısından kapalı olduğu gerçeğini değiştirmemiştir. Uygulama düzeyinde de durum farksızdır. Örneğin transların, hormon replasman tedavisinde, düzenlemelere aykırı olarak 21 yaş sınırı getirilmiştir.¹⁴ Sağlık Bakanlığı bu uygulamayla ilgili olarak hiçbir uzman NGO ile istişare etmemiştir. Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi, Türk Tabipleri Birliği Uzmanlık Dernekleri Eşgüdüm Kurulu ve Türkiye Psikiyatri Derneği yayımladıkları ortak açıklama ile uygulamanın bilimsel ilkelere, tıbbi etiğe ve sağlığa ulaşma hakkına aykırı olduğunu kamuoyuna duyurmuşlardır.¹⁵ Bu durum, katılım kanallarının yalnızca LGBTİ+'lara ve uzman örgütlerine değil, LGBTİ+'lar söz konusu olduğunda bütün uzman örgütlerine kapalı olduğunu göstermektedir. (Rec 14.c)
16. Taraf devlet, LGBTİ+'ların örgütlenme özgürlüğünü ve barışçıl toplanma özgürlüğünü yok saymaktadır. 2015 yılından bu yana LGBTİ+'ların onur haftalarını kutlamaları valilik kararlarıyla yasaklanmaktadır.¹⁶ Hukuka aykırı yasaklara rağmen anayasal haklarını kullanarak barışçıl şekilde toplanan LGBTİ+'lara ise polis tarafından saldırılmaktadır. 2025 yılında da İstanbul Onur Yürüyüşü yasaklanmış, 53 kişi gözaltına alınmış, 3 kişi tutuklanmıştır.¹⁷ Kalan 50 kişinin yurt dışına çıkması yasaklanmıştır. Bu kişiler arasında

¹⁰ AL TUR 3/2026, Joint Communication From Special Procedures

¹¹ <https://www.frontlinedefenders.org/tr/case/judicial-harassment-lgbtqi-rights-defender-defne-guzel>

¹² <https://kaosgl1.org/en/single-news/tihek-continued-its-discriminatory-attitude-towards-lgbti-s-in-the-parliament>

¹³ <https://kaosgl1.org/en/single-news/akp-deputy-chair-yayman-targets-lgbti-people-protecting-the-family-is-a-matter-of-national-security>

¹⁴ <https://bianet.org/haber/turkey-restricts-hormone-therapy-access-for-trans-people-under-21-308907>

¹⁵ https://www.ttb.org.tr/haber_goster.php?Guid=4ca33b90-5e5d-11f0-8892-211508e979a1

¹⁶ <https://edition.cnn.com/2025/06/29/middleeast/istanbul-pride-march-police-detain-dozens-intl-latam>

¹⁷ <https://www.theguardian.com/world/2025/jun/29/turkish-police-arrest-more-than-50-people-before-banned-istanbul-pride-parade>

hukuki yardım vermek amacıyla sahada görev yapan üç avukat da yer almaktadır. Bu kişiler hakkında açılan ceza davası devam etmektedir.¹⁸ LGBTİ+ hakları alanında savunuculuk yapan derneklerin kapatıldığı, üyelerine ceza davaları açıldığı yukarıda ifade edilmiştir. (§ 9 - 11) Üniversite kulüpleri açısından da durum farksızdır. “Eşcinselliği teşvik ettiği” iddiasıyla kulüpler kapatılmaktadır.¹⁹ Bu süreç, 2021’den bu yana devam etmektedir.²⁰ (Rec 14.d)

17. LGBTİ+’ların ifade özgürlüğünün engellenmesi konusunda yoğun bir baskı ortamı vardır. Sanatsal ifade biçimleri, hatta şarkılar bile engellenmekte, şarkı sözleri nedeniyle şarkıcılar yargılanmakta, aleyhlerinde yurtdışına çıkış yasağı uygulanmaktadır.²¹
18. LGBTİ+ haber portallarının çalışmaları üzerinde yoğun bir engelleme çalışması devam etmektedir. Bu engellemeler, idari tacizler veya yargı kararlarıyla gerçekleşmektedir. Türkiye’nin en eski ve en çok tıklanan LGBTİ+ haber portalı olan www.kaosgl.org internet sitesine erişimle ilgili okur şikayetleri üzerinde Kaos GL’nin yaptığı araştırma, Kaos GL’ye haber verilmeksizin alınan bir idari kararla siteye erişimin zorlaştırıldığını ortaya koymuştur. BTK, aile ve çocuk kullanıcı profili olarak iki ayrı profil belirlemiş, haber portalına aile kullanıcı profilini “seçen” internet kullanıcılarının erişmesini engellemiştir. Ancak bu aslında bir seçim değildir. Çünkü internet abonelik sözleşmesinin sırasında önemsiz bir ayrıntı gibi görülen profil seçimi konusunda kullanıcılar bir profil seçmezse, BTK’nın almış olduğu karar gereğince otomatikman aile kullanıcısı sayılmaktadır. Buna karşı açılan dava ise reddedilmiştir.²²
19. Kaos GL haber portalının websitesine erişim, ceza hakimliklerinin kararlarıyla da yasaklanmıştır. Böylelikle aile kullanıcı profili “seçmese” bile kullanıcıların haber alma hakkı, Kaos GL’nin de basın özgürlüğü ihlal edilmektedir.²³
20. Aynı günlerde Kaos GL haber portalının X hesabı da engellenmiştir.²⁴
21. Birkaç ay geçmeden bu defa haber portalının instagram hesabı da engellenmiştir.²⁵
22. Yayın faaliyetini sürdürmek zorunda olması nedeniyle daha önceden açmış olduğu yedek X hesabına da birkaç gün içerisinde erişim engellenmiştir.
23. Kamu ilanlarının ve reklamlarının yayın organlarında yayımlanması konusunda yetki, Basın İlan Kurumundadır. Bu ilan ve reklamlar basın organları için önemli bir gelir kaynağıdır, LGBTİ+ kapsayıcı haber organları bu imkandan yararlanırlmamaktadır.

¹⁸ <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2025/08/turkiye-53-pride-march-participants-must-be-acquitted-and-those-arbitrarily-detained-must-be-released/>

¹⁹

<https://kaosgl1.org/en/single-news/hacettepe-queer-deer-was-shut-down-the-reason-given-was-promoting-gay-and-lesbian-sexual-orientations>

²⁰ <https://bianet.org/haber/bogazici-universitesi-s-lgbti-studies-club-closed-by-the-appointed-rector-238535>

²¹ <https://bianet.org/haber/queer-singer-mabel-matiz-given-travel-ban-in-obscenity-probe-over-song-lyrics-311767>

²² <https://kaosgl.org/en/single-news/lgbti-s-targeted-by-rtuk-and-btk-officials>

²³ <https://bianet.org/haber/access-to-kaos-gl-website-blocked-by-court-order-308930>

²⁴

[https://mediamonitoringdatabase.org/access-ban-on-x-account-kaosgl-org/#:~:text=The%20X%20\(formerly%20Twitter\)%20account,and%20the%20Ankara%20Pride%20March.](https://mediamonitoringdatabase.org/access-ban-on-x-account-kaosgl-org/#:~:text=The%20X%20(formerly%20Twitter)%20account,and%20the%20Ankara%20Pride%20March.)

²⁵ <https://bianet.org/haber/court-blocks-access-to-kaos-gl-lgbti-group-s-instagram-account-310595>

24. RTÜK tarafından LGBTİ+ kapsayıcı yayın organlarına uygulanan yüksek miktardaki para cezaları, sürdürülebilir bir medya önünde büyük bir engeldir.²⁶ (Rec 14.f)
25. Ayrımcılık, “Kanun Önünde Eşitlik” başlıklı Anayasanın 10. maddesinde ele alınmaktadır.²⁷ Ancak buradaki düzenleme kanun önünde eşitliğe ilişkin olup, pozitif aksiyonları güvence altına alan kanunların herkesi kapsayacak şekilde düzenlenmesi sonucuna yol açmamaktadır. Yani bir kanun bir kimliğe hak tesis ediyorsa, parlamento, diğer kimliklere de aynı hakkı tesis etmek zorunda değildir. Bu bağlamda ayrımcılığı yasaklayan mevzuat sınırlıdır. Bunlardan biri, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunudur. Kurum, ayrımcılık konulu başvurular hakkında idari yaptırım kararı verebilmektedir. Ancak kurum, LGBTİ+’lar tarafından yapılan başvurular hakkında sistematik olarak kabul edilemezlik kararı vermektedir, çünkü ayrımcılık formları spesifik olarak kanunun 3. maddesinde sayılmakta ancak bunlar arasında cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği bulunmamaktadır.²⁸ TİHEK, LGBTİ+’ların başvurularını, kuruluş kanununda SOGI formlarının yer almamasını bahane ederek reddetmektedir. Yargı makamları, TİHEK’in yaklaşımını doğru bulmaktadır. Ombusmanlık kurumunun da LGBTİ+’larla ilgili verdiği ayrımcılığı önleyici bir karar yoktur. Yukarıda belirtildiği üzere son gözden geçirmelerde İnsan Hakları Komitesi ve İşkenceye Karşı Komiteye, taraf devlete, ayrımcılık mevzuatı ile ilgili tavsiyelerde bulunmuştur. Bunların yanı sıra UPR incelesinde de taraf devlete, kapsayıcı bir ayrımcılık mevzuatı konusunda beş devlet tavsiyede bulunmuştur.²⁹
26. Türk Ceza Kanunu, bazı eylemlerin ayrımcılık motivasyonu ile gerçekleştirilmesini, 122. maddesi ile cezalandırmaktadır.³⁰ Ancak burada da motivasyonlar arasında cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği temelli ayrımcılık bulunmadığından, LGBTİ+’ları için uygulanabilir değildir. Yedi devlet, UPR incelemesinde taraf devlete bu kanun maddesini LGBTİ+ kapsayıcı olacak şekilde değiştirmesini tavsiye etmiştir.³¹
27. LGBTİ+’lar istihdama eşit erişememektedir. Trans kadın seks işçilerinin cinsiyetleri hukuken tanınmadığı müddetçe kayıtlı çalışması yasaktır. Cinsiyeti hukuken tanınan trans kadın seks işçilerinin ise kayıt başvuruları büyük ölçüde durdurulmuştur. İşe kabul süreçlerinde LGBTİ+’lara dönük ayrımcılığı önleyen bir mevzuat yoktur. İstihdama erişim sınırlıdır. İstihdama erişebilen LGBTİ+’lar ise eşit olmayan standartlarda çalışmaya zorlanmakta veya kimliklerini ifade etmeden çalışmak zorunda kalmaktadır. Polis, asker, din görevlisi, din öğretmeni gibi mesleklere LGBTİ+’lar kabul edilmemektedir, Anayasa Mahkemesine göre de bu sektörlerin öznel koşulları, LGBTİ+’ların işe kabulü önünde engeldir. Dolayısıyla bu ayrımcılık en üst düzeyde meşrulaştırılmaktadır.
28. Taraf devlet bilgiye erişimi geçerli gerekçeler olmaksızın engellemektedir. Kaos Gey ve Lezbiyen Kültürel Araştırmalar Derneği, 2025 yılı içerisinde aralarında İçişleri, Sağlık, Adalet, Ticaret Bakanlığı gibi bakanlıkların da bulunduğu çok sayıda kamu kurumuna 19 başvuru yapılmış, bunlardan sekizi reddedilmiştir. Talep üzerine yanıt veren kamu kurumları ise büyük oranda muhalefet partisine bağlı belediyelerdir. Bakanlıklar ya bilgi edinme taleplerini reddetmiş ya da ilgisiz ve yetersiz yanıtlarla bilgi edinme hakkının kullanımını

²⁶ <https://bianet.org/haber/rtuk-fines-streaming-platforms-orders-removal-of-films-over-anti-family-content-311665>

²⁷ https://www.anayasa.gov.tr/media/7258/anayasa_eng.pdf

²⁸ <https://www.tihet.gov.tr/public/editor/uploads/166083133.pdf>

²⁹ 40.245 Germany; 40.311 Kanada; 40.313 Hollanda Krallığı; 40.315 Finland; 40.316 Uruguay

³⁰ [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-REF\(2016\)011-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-REF(2016)011-e)

³¹ 40.37 İrlanda; 40.308 Meksika; 40.309 Avustralya; 40.310 İzlanda; 40.311 Kanada; 40.312 Norveç; 40.313 Hollanda Krallığı

engellemişlerdir. Bunlardan ikisi için Adalet Bakanlığı bünyesindeki Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna itiraz edilmiş, iki itiraz da reddedilmiştir.

SONUÇ

29. Türkiye’de LGBTİ+’ların siyasi katılımı ve kamu işlerine katılımı hem hukuki boşluklar hem de sistematik kamu politikaları nedeniyle ciddi biçimde kısıtlanmaktadır. Ayrımcılık karşıtı mevzuatın kapsayıcı olmaması, örgütlenme ve toplanma özgürlüklerine yönelik yasaklar, ifade ve bilgiye erişim üzerindeki kısıtlamalar ile kurumsal dışlama pratikleri birlikte değerlendirildiğinde, LGBTİ+’lar için etkili ve anlamlı katılım kanallarının fiilen kapalı olduğu görülmektedir. Bu durum, Türkiye’nin uluslararası insan hakları yükümlülükleriyle açık bir uyumsuzluk yaratmaktadır.